

53085

1936

HARGITAVÁRALJA

A szegedi Hargitaváralja jelképes székely község hivatalos közlönye

Tudományos, szépirodalmi és társadalmi hetilap.

36. 1. 1.

Felelős szerkesztő: Cs. Jósa János.

Szerkesztők:

Dr. Boga Dezső

Dr. Fehér István

Dr. Némedy Gyula

Tartalom:

Beköszöntő. Cs. Jósa János

Változatok a székely húron.

Némedy Gyula

Tiboldi István költő, a székely

Pestalozzi. Cs. Jósa János.

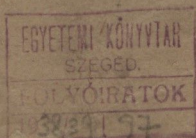
A székely összetartásért.

Fehér István.

Községi hírek. Szerkesztő:

Szotyori István.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szeged, Csemegi u. 4.

1833

ARGENTAVARALLA

ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA

ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA

ARGENTAVARALLA

ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA
ARGENTAVARALLA

ARGENTAVARALLA

HARGITAVÁRALJA

SZEGEDI HARGITAVÁRALJA JELKÉPES SZÉKELY KÖZSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged, Csemegi u. 4. A szellemiek és anyagiak e címre küldendők. Fel. szerkesztő letelepülése: 21—06.
Megjelenik minden csütörtökön.

Tudományos, szépirodalmi és társadalmi hetilap.
Felelős szerkesztő:
csikszentgyörgyi **Jósa János**
községi bíró.
Szerkesztők:
Dr. Boga Dezső, Dr. Fehér István
Dr. Némegy Gyula.

Előfizetési díj: negyedévre 2'50, közs. lakóknak 2 P. felévre 4.50, közs. lakóknak 3'50. Egész évre 8 P. közs. lakóknak 6 P. Számonként 20 fillér, községi lakóknak 16 fillér. Hirdetési díj: 10 szócig 40 fillér. Nagyobb hirdetés alku szerint. Felveszi a kiadóhivatal.

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

Beköszöntő.

Szeged, 1936. aug. 8

Régi székely vágyunk ment teljesedésbe ma, mikor "Hargitaváralja," címen jelképes székely községünk hivatalos közlöny-e első évfolyamának első számát átadhatom meleg székely szeretettel a nyilvánosságnak.

Régóta éreztük, mi, az elszakított részek másfélévtizede itt élő szülőttei, egy székely érdekek szolgálatában álló közlöny hiányát és elodázhatatlan történelmi szükségességét és jelentőségét, hogy az egész Magyarországra kiterjedő Hargitaváralja jelképes székely községbe tömörült székely lakosságnak egymásközi érintkezését megkönnyítse, hogy lehetővé tegye a szorosabb kapcsolatokat a tudományos, irodalmi társadalmi és gazdasági területen, hogy községeink lakosságának minden időben tetterőtől hevitett tagjaiban a székely alkotó lélek nagy értékeit az érvényesüléshez segítse a másfélévtizedes honfoglalás és honlakás jogán, s hogy a dicső múlt és a dicsőségesebb jövő átívelésében fajtánk alkotómunkáját az egész Magyarország részére közkinccsé tehesse és közkinccsé avathassa.

A mai idők követelményeinek megfelelő eszmegondolatok jegyében indítom meg tehát heti közlönyünket, a „Hargitaváralját“, egész Magyarország összlakosságának közös érdekeinek szolgálatára.

E tekintetben közlönyünk a centralizáció gondolatáért még mindig lelkesülők merevségét és mozdulatlanságát megtörve, megelőzte a másfélévtizedes várakozásból és elernyedtségből való kibontakozással fővárosban székelő anyaközségünket, de megelőzte többi társközsé-

günket is, hogy ebbeli törekvésünk és megnyilatkozásunk követendő példaképen szolgálhasson.

A székely sajtónak hiányérzetében fogant székely vágyunk eddig pihenő csirája ime életre kelt e városban elhelyezkedő községünk falai között, a nagy tettekre való elhatározásban itt élő székelység és bennünket megérteni akaró és megérteni tudó magyar testvéreink segítségére és gyámolítására utalva.

Ez az új sajtótermék, ez az ujszületett sajtónövény, a Hargitáról származó nemesesodorta magból kelt életre. Életrekeléséig az örök vágyban hallgatagon sajtó székely szivek lángvére táplálta. Első megszólalásában, első megnyilatkozásában arra kér benneteket, fajtestvéreim, hogy most már ti tápláljátok tovább lánglelketek és lángszivetek áldozásaival, hogy a most még gyöngé és igénytelen sajtócsiranövény dacoló, makacs törhetetlen és kidönthetetlen örök zöld faóriássá nevelkedjen, hogy benyujthassa zöldelő ágkarjait minden székely és minden magyar háza becsukott ablakain és bezárt ajtóin és mielőbb letépje a gondozatlan, meszeletlen falaitokon függő fészületek fekete fátýolleplét, amely a mi csonkaságunk, a mi gazdasági lerongyolódásunk és a mi szétroncsolt lelki közösségünk keresztrefeszítésének gyászát jelenti és jelképezi.

Remélnem kell, hogy a nemesesodorta magból életrekelő csiranövény nem munkálatlan és terméketlen talajba fogja mélyíteni és terjeszteni az életoszlopterhét elbirandó gyökereit, és remélnem kell, hogy most amikor a Hargita forrásait, a csiki hegyeken zöldelő testvértársait vágyakozón kereső magányos kicsi fácskánk melegséget, napfényt, levegőt, szellemi és anyagi támasztékot vár, keres és kér; megfog mozdulni minden kar, meg fog dobban minden szív, és tettekben fog megnyilatkozni minden megértő lélek, mely a különös és rég várt hangra feléjefordul, rátekint, megmozdul és akar . . .

Most meg kell mutatnunk, székely testvéreim, hogy méltó örökösei vagyunk annak a tiszteletnek és csodálatnak, amelyet őseink vívtak ki hazánknak, s meg kell mutatnunk, hogy alkotó munkával, dacoló akarattal, bizó kitartással fel tudja építeni a magyar igazság, a magyar történelem, a magyar kultúra egész Európát bevilágító hatalmas tűzoszlopát, amely újra tiszteletet és csodálatot, és újra hódolatot fog parancsolni az egész világ előtt!

*csikszentgyörgyi Jóna János,
községi bíró.*

Baross étterem

és sörcsarnokban **Szeged, Vár u. 2.** (volt Bohn) kitűnő magyar-székely konyha. Polgári sör állandóan csapon. A szegedi és vidéki székelyek találkozó helye.

Tulajdonos **marosvásárhelyi Barabás Sándor.**

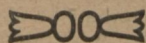
Változatok a székely húrón. *)

(Bod Tamás keresztelőjére.)

Irla: *N é m e d y G y u l a.*

Székely bércek és szurkos, ős fenyők,
 Székely kapuk, székely keresztelők,
 Borszék, Holozsvár, Marosvásárhely,
 Vérszerződésnél használt őskéhely,
 Magyar Athénás Bod Péter uram,
 Erdélyben megtett sok-sok szép utam,
 Ős Bonczhida s az Árpádkori oltár,
 Magyar és székely egybehangzó zsoltár,
 Székely szerelmem — csalsa, vak remény —
 Leányhűtlenség, amely nyeremény,
 Székely tavaszban zúgó, hús Maros,
 Amikor lábam még havat tapos,
 Mátyás szobor, Híkakker, egyetem,
 Mikor az éjfél ébren szeretem,
 Báthory, Apor, Tököly, Kemény,
 Székely falukban ősi televény,
 A székely ürmös, a nemes kádar,
 Minden, mi régi, székely és magyar,
 Minden nemes, patinás ős-gyökér,
 Szent hagyomány, mi sarjadón kövér,
 Minden emlék, mely mégis csak jelen,
 Szivünkben ég és mégis jeltelen, —
 Mely minden percben kitörésre kész,
 Ha nem javallja is a józan ész,
 Minden mi székely, magyar és remek,
 A futkosó, „n é g y“ székely Bod-gyerek,
 Eszembe jut, ha most az „ö t ö t“ látom,
 S legel szemem a kicsiny Bod Tamáson.

Edes, székely-magyar, kicsinyke lélek,
 Ha rád tekintek, most már nem is félek,
 Hogy Apukátok majd hiába várja,
 Hogy elmehessen „v é g l e g“ Bonczhidára,
 Mert „e n n y i“ Bodnak, — mind-mind hősi jellem —
 Még a „r u m u n y“ sem állhat akkor ellen!!

*) Felsőcsernátoni Bod Péter-nek (szül. 1712. febr. 22-én Felsőcsernátonban, megh. 1769. márc. 3-án Magyarigenben) a magyarigeni ref. egyház lelkészének, neves irodalomtörténésirőnek („Magyar Athenás“), egyenes leszármazottja a Trianon következtében az alföldön született kis Bod Tamás, — e vers ihletője! — A keménykötésű kis székely nagyapja: Bod Péter, bonchidai orvos, az ismert és szeretett vadászati- és természetrajzi író. Meg van a reményünk, hogy írásaival e lap hasábjain is találkozni fogunk.

Tiboldi István költő, a székely Pestalozzi.

Irta: Cs. Jósa János.

Kevés nemzet büszkélkedhetik egy olyan költő-nevelővel, mint amilyen a múlt században a székely nemzet Pestalozzija: Tiboldi István¹⁾ volt.

Hogyan történhetett meg mégis, hogy sem lexikonok, sem irodalomtörténetek nem jegyzék fel nevét annak a kiválóságnak, aki több mint hat évtizeden át tanítva klasszikus alakjává vált egyrészt a minden idők tanítómestereinek, másrészt a feltűnően gazdag irodalmi munkát termelő eredetiségeknek akit egy, Nagy Miklós és Szász Károly által szerkesztett örökéletű Vasárnapi Ujság 1868. 23. számának vezérlő helyén²⁾ elhelyezett, emlékezésben Réthi Lajos tanfelügyelő³⁾ „teljesen méltónak“ ítélte arra, hogy a „Vasárnapi Ujság által bemutatott jelesek sorában egy lapot betöltsön nevének megismertetése,“ bár „munkálkodásának tere nem a nagy világ volt, tetteit nem kísérte egy ország figyelme és tapsa fáklós zenét nem kapott soha, sem dagályos hangú szónoklattal nem üdvözöltetett elragadott sokaság éljenzése között“ és bár „nem volt és nem lett miniszter, sőt még nem is igen látott országos hírnevű embereket.“

Hogy ki volt Tiboldi István, hol született és mikor hol halt

1) Születésére vonatkozólag csak azt az adatot találtam Tiboldi jellemrajzát megírók cikkeiben, hogy 1868-ban 76 éves volt. Így valószínűleg 1792-ben született az udvarhelyszéki Szent-Miklóson. Mint okleveles lelkész 1819—1844-ig a maroszéki Szt. Gereczén (Szt. Gerliczén) volt állomásban unitárius felekezeti iskolában, mely csak névleg volt az, hiszen a róm. kat. hittant is tanította. Betegeskedése következtében ekkor lemond állásáról és Szent-Miklósról költözik 25 évi pár száz forint szerzeményével, ahol szabad székely birtoka és házas telke volt, s mint minden székely teljes polgárjogot élvezett. Itt iskola nem volt s így a szomszéd községekbe jártak a gyermekek tanulni. Egészsége helyreállta után saját házában ingyenes iskolát nyitott. Majd a szomszédos udvarhelyszéki Nagy- és Kiskedőben és Farkaslakán tartott iskolát, majd más falukba járt és a nép között hirdetett ingyenes népoktatást. Iskoláiba 80—90 fiú, 25—30 leány járt 5 évestől 15 éves korig. (A vizsga husvétkor volt. A szünidő Szent György naptól Szent Márton napjáig tartván, a mezei munka idején a nemesség gyermekeit tanította, s így egész évben állandóan tanított. 1873-ban báró Sina Simon féle népnevelési célra tett 10.000 forintos alapítványból 100 forint évi díjjáradékat kapott, melyet haláláig élvezett. 1879-ben, tehát 87 éves korában még tanított. Több számszerű életrajzi adat ezidő szerint nem áll rendelkezésemre. „Ha választott pályája szerint — írja Réthi Lajos — nem lett volna népnevelővé, a nép számára irt és kéziratilag legalább nagyon elterjedt művei a nép tanítójává tennék.“

2) L. Vasárnapi Ujság 1868, XV. évf. jun. 7. 23. sz.

3) Réthi Lajos Jakab Elek tanultársa, barátja, s Tiboldi István tanítványa, a tanfelügyelő kiválósága, akit a hivatalos munkaelismerés emelt állásába.

meg és mikor, és hogy nevét hol keressük? — kérdésekre nem ad választ semmi lexikon és semmi irodalomtörténeti név vagy tárgymutató. Elfelejtve van egy századon át tisztelve emlegetett neve annak az eredeti egyéniségnek, annak az „egész lényére nézve utánzás nélkül alakult jellemnek,“ melynek ajtajából oly kevés akad e világon, aki jelessé nevelte az emberek százait, bölcseséggel, nagy koncepciójú tudományának mesteri közlésével, és aki irodalmilag széleskörű munkatermékeivel tudós rangba emelt nálánál kisebb jelentőségű egyéniségeket, akikről lexikonok szólnak és az irodalomtörténetek beszélnek.

Hogyan történt meg, hogy e nagy székely költő és író, és hírneves népköltésgyűjtő nem került be a hírneves költők és írók lajstromába sem, mikor a lelküinktől távoleső kis kapacitású egyének a múltban és a jelenben is „írókna“ hirdethetik magukat? Ennek egyik oka nyilván fájának világító és önmagát elhamvasztó szerénységgel párosult ősi szép székely jellem minden feltűnést elhárító és minden cím elől kitérő elzárkozottságában keresendő. Hiszen a teológiai tudományokat jelesen végzett okleveles pap visszautasítja a kényelmesebb papi állásokra történt meghívásokat, hogy a nép egyszerű tanítója maradhasson embertársainak felemelése, nemesítése és értékke nevelése célzatával.

A másik oka az volt, hogy Réthinek Tiboldit megrajzoló és általánosságban ma is érvényes szavaival éljek, hogy az „ellentétes fogalmakkal küzdő társadalomban ma is vannak elegenden, akik a cím után mérik az érdemeket, kik megtanulták és tudják, mint a Miatyánkot, hogy bizonyos című embernek mennyivel kell nagyobbat köszönni, mint egy másiknak, hogy betanult lenézésökből mekkora mérték illeti egyiket és mást, aki a hagyományos ranglétra szerint alsóbb fokon áll náluknál. Az ilyen ember előtt nem jön számításba a dekorálatlan ember.¹⁾“

Pedig Tiboldinak több és értékeesebb dekorációja volt, sok-sok fényesen dekorált nagyságokénál és méltóságokénál, mert ezek a dekorációk a nép lelkében rejtőztek egy századon át és csillognak rajta a mai napig, hirdelve, hogy „nem olyan iskolamester volt ő, mint aminő igen sok van, hogy robot gyanánt őrlje le óráit és pályája örömét a szünidőben találja csupán“, és mert ezek a dekorációk tovább éltek olyan emberek lelkében, mint tanítványa Jakab Elek történetírónk²⁾ volt.

A harmadik ok abban az akkori írók és tudósok lelkében furburjánhöz vagyban keresendő, amely Tiboldi István irodalmi értékeinek öncélú felhasználását és feldolgozását tűzte maga elé.

Ez könnyen megállapítható abból a körülményből, amely szerint Jakab Elek szinte erkölcsi szükségességét érezte az 1879. októberében az akkor még élő 87 éves Tiboldiról, írt emlékezésében, hogy

1) L. Vasárnapi Ujság 1868. XV. évf. 23. sz. 1. 1.

2) Jakab Elek (1820 febr. 13- 1897 jul. 22.) 1826—29-ben volt tanítványa Tiboldi Istvánnak. Az első 3 latin iskolát nála végezte. Tanítványai voltak többek között Réthi Lajos és Filep Albert tanfelügyelők, Kozma Endre kir. ügyész és e sorok írójának atyja 1858—59. Szent-Miklóson. majd 1860—61-ben Nagy-Kedében és 1861—62-ben Kis-Kedében.

tanuvallomást tegyen Tiboldi István elveszett, vagy eltüntetett súlyos kötetekre terjedő irodalmi értékű kézírásos munkáiról és népköltési gyűjteményeiről.

Ebből az írásából kitűnik ugyanis, hogy 1841—46 években az akkor kb. 49-54 éves Tiboldi, aki a népet minden vonatkozásban a legalaposabban ismerte, segítőtársa volt a 27—32 éves Erdélyi Jánosnak a népköltészet kutatásában és összegyűjtésében, és így nyilvánvalónak tartom, hogy Erdélyi nagybecsű irodalmi anyagot tartalmazó „Népköltési gyűjteményén k” alapját Tiboldi István vetette meg, aki „százszor meg százszor” bejárta Háromszék, Marosszék, Udvarhelyszék, Csíkszék helységeit, mint ahogyan 400 évvel azelőtt Tinódi Lantos Sebestyén lantjával vállán bejárta az országot Tiboldi ebbeli munkájának eredménye „több vaskos csomót” kitevő gyűjtemény volt, amelynek határozott irányban történő feldolgozására talán Kriza János³ Vadrózsák című székely népköltési gyűjteményének megjelenése adott buzdítást.

Tiboldinak ezen hatalmas, szép gyűjteményét ismerte Jakab Elek, aki arra kérte Tiboldit, hogy elrendezett hatalmas anyagját küldje el neki Kolozsvárra. Jakab Elek 1879-ben ír nagyobb lélekzetű élet és neveléstörténet-rajzi cikkében beszámol erről és elismeri, hogy az éveken át küldözgetett 5 vaskos köteget itevő iratgyűjteményt átvette, és pedig 1) 400 darab Fáy meséi alakjában Tiboldi által írt mesét, 2. Karácsonyi versekből stb. egy nagy csomót, 3. Tömérdek számú adomát, 4.) Népies és tündérmeséket, 5.) Székely szölamok és tájszók gyűjteményét, 6.) Táneközi versek és mondatok gyűjteményét.

Az öreg Tiboldi előtt magát mintegy igazolva írja meg Jakab Elek, hogy egyszer 100 forintra lévén szüksége, Tiboldi összes értékes iratait ez összeg megszerzése érdekében átadta gróf Mikó Imrénének³ azzal a kikötéssel azonban, hogyha azoka bármely alakban értékesíteni kiadni, vagy feldolgozni akarja, Tiboldi Istvánt, mint azok gyűjtőjét és részben szerzőjét, az előszóban megemlíteni köteles legyen. Mikó Imre gróf azután átszolgáltatta Gyulai Pálnak⁶, aki Arany Lászlóval⁷ szerkesztette a Kisfaludi Társaság Magyar Népköltési Gyűjteményét. Hogy mi történt Tiboldi István gyűjteményével erről többet Jakab Elek nem tud, de nem tud senki. Azt sem tudta, hogy Mikó Imre a gyűjteményének átszármaztatásával járó és esedékes kikötést megismételte vagy sem, de kötelességet teljesít, mikor Tiboldi gyűjteményének elsőbbségét és nagy érdemeit elismerve ez adatokat nyilvánossá teszi.

Mindezekből az következtethető, hogy Tiboldi ismertetett írásai és gyűjteményei nem veszték el és nem maradtak feldolgozatlanul, abban az időben éppen nem, amikor szinte iránytszabó irodalmi te-

1) L. Néptanítók Lapja 1879. XII. évf. okt. 15 és 31. 19 és 20 sz.

2) Költő és író (1814—1868.)

3) Kriza J. székely költő, unitárius püspök (1812-1875)

4) Az ezekből való Kharon és az utasok címűt a Vasárnapi Ujság 1868. 23. sz.-ban olvasható.

5) Erdélyi államférfiú és író (1805—1876).

6) Gy. P. 1826—1909.

7) Arany L. (1844—1898.)

vékenységgé vált a népköltészet kutató gyűjtése és csak annyi történt, hogy Tiboldi István nevéől nolens-volens „megfeledeztek,” különben lehetetlen lett volna, hogy neve kimaradjon a népköltészet anyagát összegyűjtők hivatalos névsorából és az irodalomtörténetből. Költészete is teljesen ismeretlen maradt így az utókor előtt, hiszen nyomtatásba kevés jelent meg.

A Vasárnapi Ujság és a Néptanítók Lapja említett számaiban közzétett töredékeken kívül „Bacchus utazása a szentgericezi szőlőhegyekben” c. humoros hosszabb költeménye Marosvásárhelyen jelent meg nyomtatásban. A Remény c. 1839–1841. évekbeli zsebkönyvekben és vidéki lapokban is több verse, epigrammája jelent meg, de ezek felkutatlanok még. A Vasárnapi Ujság 1856. évf. 418–419. lapjai szemelvényeket közöl népdalaiból.

Megemlítem továbbá, hogy Székelyföldön szokásban volt a karácsonyi ünnepek alatt házról-házra, községből-községbe járva köszöntőket mondani. Tiboldi iskolájába járók, vagy már iskoláját elhagyott növendékei megelőzőleg, 90–100 egyszerre, valósággal körülözönlötték a költőt és ő ontotta az egyénhez és körülményeihez alkalmazkodó verseket, melyek nem egyszerű köszöntő versek voltak, hanem a jellemző alkalmosságokból levont nevelő, oktató igazságokat tartalmazók.

Réthy megemlíti, hogy Tiboldinak 270 drb. ilyenmű versét gyűjtötte össze és egy vaskos kéziratos verskötetről is ír, amelynek felét sem teszi ki a gyermek-versek száma. A koporsó feliratokon, halotti búcsúztatókon, névnap verseken, az előkelő nemesi családoknál elmondott pohárköszöntőkön stb. kívül több százra rugott azon verseknek száma, amelyeket tisztán nevelésre és oktatásra szánt, melyek közül kiváltak az u. n. „veszekedő versek” vagy „kettősök”. Ilyenmű tanítóverseinek egyike a birtokomban levő eredeti „Erkölcsei Abéce” c., amelyet a székely nép apraja-nagyja kívülről tudott, s amelyet 1859-ben írt *sajátkezűleg* e sorok írója atyja részére, aki ebben az időben Tiboldi iskolájába járt és amely verset székely testvéreim előtti megismertetés céljából ideiktatok :

Erkölcsei Abéce²

tanulók számára 1859-ben.

A

Áldás jő rád mindenfelől,
Körülveszen hátul 's elől,
Sült kenyered¹ vigan eszed,
Ha a² másét el nem veszed.

B

Békeségre törekedjél,
Senkivel se perlekedjél,
Tanulj tünni bosszuságot,
Hogy meg ne und a világot.

1) Dialógok ezek, amelyekben egy-egy kérdést erősen vitatnak ketten, míg az igazságról egyik meggyőzi a másikat.

2) Meg volt nálam Tiboldi „Arany Abécé”-je is. Ezek nyomán keletkeztek az el. isk. tankönyvek és ifjúsági lapok hasonló című versei. Cs. J. J.

C

Csalókákkal ne barátkozz,
Mást ne gyűlölj ne is átkozz,
Kerüld a' rossz társaságot
'S az ártalmas mulatságot.

D

Dicséretvágy ha van benned,
Tisztod' híven meg kell tenned
'S ha erényes az életed
Ugy lesz méltó dicséreted.

E

Egészséges csak úgy lehetsz,
Ha munkára gyakran mehetsz.
Aki szeret csak henyélni
Egészségben nem fog élni.

F

Fukar, fősvény soha se légy,
Szánd a szegényt, s vele jól tégy,
Hol teheted boldogíts mást,
Igy ád neked Isten áldást.

G

Gazdagulni más kárával
S a' szegények romlásával
Né vágyakozz önkényedre,
Mert átok száll a' fejedre.

H

Holnapról ne gondoskodjál,
És szertelen ne aggódjál,
Kinek Isten adott mára
Holnap is ád asztalára.

I

Istenednek adj hálákat,
Ha ád neked vig órákat,
'S ha látogat kárvallással
Áldjad így is háládással.

K

Koporsódról gondolkozzál
Bár ifju vagy 's imádkozzál,
Mert nincs tudva a' végórád,
Még ma könnyen vész jöhet rád.

L

Lakmározni, dorbézolni,
Ciczomákra tékozolni
Mind a' birtok' vesztesége,
Még koldusbot lessz a' vége.

M

Manna hullott a' pusztában
Az irásként hajdanában.
Mannát ingyen ma nem veszünk,
Ha dolgozunk, csak úgy eszünk.

N

Napok jönnek, napok mennek
Bölcs útajn az Istennek,
'S ha sok napot elvesztettél
Haszontalan szolga lettél.

O

Órák, idők mind elmulnak,
Az emberek megavulnak:
Okuljunk, míg ifjak vagyunk
'S vénkorunkra bút nem hagyunk.

P

Pál apostol tanít minket:
Tartsuk tisztán szíveinket.
A' szép intést meg ne vessük,
Hogy jutalmát elvehessük.

R

Rágalmazó 's pletyka ne légy,
Mendemondát szádra ne végy,
Mert neked is úgy fizetnek:
Megutálnak 's kinevetnek.

S

Sirjunk együtt a' sirókkal,
Vigadjunk a' vigadókkal,
Résztevő szív legyen bennünk,
Ezt kívánja szent Istenünk.

T

Tanulni ha nem kívánod
Utoljára majd megbánod:
Jól tanulni szép eldelet,
Ha jó erkölcs van a' mellett.

U

Utáld a' bünt s' őrizd magad,
Oh mert a' rossz könnyen ragad,
'S ha egy bűnre lépést tettél,
Már többnek is rábja lettél.

Z

Zöregtőknek megnyittatik,
A kérőknek megadatik,
Bizzál tehát Istenedben,
Ő megsegít inségedben.

Y

Józsanságot hirdet papod,
Abban teljék minden napod,
Hogy józan légy megteheted
'S tovább nyúlik az életed.

V

Vigasztald a' szenvedőket
'S a' nyomorult éhezőket,
Ilyen érzet ha lesz benned,
Megfizeti jó Istened.

Ez a vers keltette fel a figyelmemet a nagy székely népnevelő és költő iránt már egyetemi hallgató koromban és az 1900-as évek elején kutatni kezdtem a nép ajkán élő társai után, de a világháború és nyomában járó megszállás meghiúsította ebbeli szándékomat

Most amikor e cikket hirtelen megírtam, célom csak az leendő, hogy tájékoztassam a demarkáción innen és túl élő székely testvéreimet arról, hogy még van valaki, aki foglalkozik a nagy költő életével és hagyományaival, azzal a célkitűzéssel, hogy Tiboldi meglévő és felkutatható munkáit megmentve, egy nagyobb tanulmány keretében méltóan megörökíttessék a nagy költő neve és emlékezete, annak a férfúnak, aki az életrevaló székely nemzetnek 6 évtizeden át bölőse, költője, hí barátja és odaadó tanítója volt, kinek körében a nép értelme kifejlődött mint üdítő forrás körül a puszták füve "

Ezt ma annál is inkább vélem időszerűnek, mert Tiboldi István szüle ésének másfélszázados fordulója közeleg.

A székely összetartásért.

Szeged augusztus 6.

A székelység problémája a trianoni békével két egészen különálló részre szakadt. Az egyik rész Székelyország lakosságának kérdése, mely talán a legszomorubb és legnehezebb a ma felmerülő problémák között. Ezer gyötrem, kínzás, elnyomás és a pokol tüzének minden borzalma között élni, megőrizni a nyelvi, gazdasági, nemzeti és egyéb javakat, s minden új székely emberpalánta lelkében az apák, nagyapák és ősapák érintetlen tiszta székely lelkét megőrizni, oly heroikus küzdelmet jelent elszakított véreinknek, amelynek minden kis részletét arannyal kell beírni a történelem lapjaira.

A másik kérdés, mely bennünket szegedieket, s minden csonkaországi székelyt közvetlenül érint, a mi összetartozandóságunk ápolásának ügye. Mert a vérünket nem tagadhatjuk meg. Ott lüktet bennünk valami, amit nem tudunk beilleszteni minden tekintetben kozmopolita társadalomba, valami ami egy kicsit büszkévé tesz bennünket, ami azt súgja mindig: ti mégis mások vagytok. Nem különbek, mint a többi, de mások. Nektek másképp érez a szívetek, másképp imádkozik a lelketek, másképp dalol ajkatok és másképp sírjátok magatokat vissza a régi határok felé. Más, valami egész különös dolog ez, amit csak érezni lehet. Érezni, hogy évezredek tisztítótüzen keresztül kristályosodott eddig, ahol van, teljesült ki a maga különlegességében, ez a csodálatos nagy valami: a székely génisz,

S mégis mit látunk? Nincs még közöttünk a valóságban az az összetartás, az az egymás iránti szeretet és megbecsülés, az az atyafiságosság, amely e génisz árnyékában egymás kezébe adná kezeinket. Szétszórva élünk, ki ki járja a maga rögös utjait, keresi a maga száraz kenyérét, s nem sokat törődik azzal, hogy mi van mással. Valahogy, mintha csak a lelkek mélyén parazslana a hamú alatt a székely génisz

szikrája, s nincs, ami lángra lobbantsa. Hát lobbanjon már fel egyszer az a láng! Hát nézzünk keményen egymás szemébe, ahányan vagyunk Hargitától messze szakadt székelyek, mondjuk meg, hogy mi az ami fáj, hogy mi az, amiért sírunk, mi az aminek örülünk, amivel segíteni tudnók egymást, vagy amiben segítségre szorulunk. Hiszen, hála Istennek, nem kevesen magas pozíciókig vitték közülünk, akiknek valóban hatalmas adatott kezükbe, hogy atyafiaikról most ne feledkezzenek meg. S itt van a sok székely kincs, népművészet, irodalom, kultúra, székely szellemiség, mind-mind fűzzön össze bennünket, s általunk fejlődjék tova!

S ha egyszer mi valamennyien egymásra találunk, s egymás kezét megszorítjuk férfiasan és erősen, akkor megtaláljuk a módot arra, hogy a csonka határokon belül élő székelység problémáit minden vonatkozásban megoldjuk.

Székelyek, kezdjük el már egyszer komolyan és határozottan, de soha ne lankadó kitartással: az összetartást!

Fehér István.

Hirdessen a "Hargitaváraljában,,

Saját érdekében cselekszik, ha hirdetést ad a "Hargitaváralja,, c. hetilapban, mert a székelység csak így tudja barátait megismerni és támogatni.

Felhívás az Előfizetésre!

A "Hargitaváralja,, tudományos, szépirodalmi és társadalmi hetilap ma megjelent számával Előfizetést nyitunk:

Előfizetési díj $\frac{1}{4}$ évre	2·50 P,	közs. lakóknak	2— P.
$\frac{1}{2}$ évre	4·50 P,	„	3·50 P.
Egész évre	8— P,	„	6— P.
Számonként	0·20	„	0 16 P.

Minden székely testvérünket és minden barátunkat, akiknek közlönyünket megküldöttük, igaz székely szeretettel és tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket kiadóhivatalunk címére (Szeged, Csemegi u. 4.) minél előbb beküldeni szíveskedjenek.

Amennyiben közlönyünk nem küldetnék vissza, úgy továbbra is fogjuk küldeni, ami újabb terheket róna vállainkra, ha az előfizetés időközben nem folyt volna be.

Amikor a székely összetartozandóság gondolatának ápolására és a székely tudományos, irodalmi és társadalmi közösségünk értékelésére, a legsúlyosabb anyagi áldozatok árán meg tudtuk Közlönyünket indítani címetekre, nem tudnók elhinni, hogy van olyan elfogult szív e hazában, aki visszautasítaná a szegény székely nép erkölcsi és anyagi segítségét kereső szerény kérésünket.

Nehéz időket élünk és itt a Csonkaország területén csak akkor lehetünk mindenki által megbecsült s így önérzetes székelyek, ha a nagy testvéri gondolat szolgálatára és szenvedő véreink támogatására áldozathozattal mindnyájan összefogunk Székely nemzetünk dicső múltja és jobb jövőnk munkálása parancsolja, hogy minden székely teljesítse fájával szemben fennálló kötelezettségét. Ha ezt nem tesszük, Isten és ember előtt szégyelnünk kellene magunkat.

Reméljük, hogy nem fajult el még a székely vér, és reméljük, hogy van még áldozatos magyar testvériség!

A Kiadóhivatal.

Humor.

A napokban, e forró kánikulai hőségben összetalálkozik két hargitaváraljabeli székely a Baross vendéglő előtt, ahol minden szombat este összejönnek beszélgetésre.

Mindketten hangosan bizonygatták nagy székely mivoltukat, s váltogatva sorolgtják elő, hogy már mennyi mindent tettek a község érdekében

Egyszer csak előnti a marosszékit a harag, s így szól a másikhoz:

— Még kijed mer beszilni, aki nem es székej!

— No, tán kigyelmed az?

— Én a! met marosszéki vagyok, ottes születtem, de kigyelmed csak kolozsmegyei . . . mondta fitymálva félvállról, s ezzel bé akart surranni a vendéglőbe, jelezve, hogy a vitatkozást befejezettek tekintik.

— Ne te ne! rántotta vissza a marosszékit a kolozsmegyei, van-e kigyelmednek nemeslevele?

— Nekem nincs bion . . . De vót bizonyosan . . .

— Ha csak vót akkor kigyelmed ne besziljen többé, hallgassa meg. Met nekem meg van! Ósnemes csiki székej vagyok, úgy szármajtam ki . . .

— Mindegy mondá! Mégse székej kigyelmed, met nem székejszékben született.

— No, no, Hát ebben hallgassa meg, kigyelmednek van igaza. De hát tudja-e kigyelmed, ki ittegyen a legnagyobb székej?

— Nem!

— Nem-e? Finkelstájn Mór . . .

— Menjen . . . ! Hiszen az . . .

— Meglehet, de háromszéki . . .

— Ugyan, ne mondja!

— Pedig úgy van, hallgassa meg, ott született . . . Az apja mézsárszéki, az anyja csapszéki, és ő meg mostan lesz bársonyszéki.

A marosszéki felnevetett, s kezét nyújtva a kolozsmegyeinek, mindketten békesen tértek bé a vendéglőbe. Skorpió.

Tiboldi István epigrammáiból:

Iszákoshoz.

Csizma s papucs talpnak mily czélszerű lenne te nyelved,
Az nem fogna, tudom, venni be semmj vizet.

Szegény leányhoz.

Leányka! szegény vagy, igaz. Menj férhez tiszta erénnyel.
Viszsz Te magaddal amugy nagybecsü drága vagyont,

Községi Hírek

Szerkeszti: **Szotyori István** községi jegyző.

Az előfizetések, míg csekkszámát nyithatunk, postautalványon küldendők.

Közlönyünkről. Községünk fejlődésének biztató jele közlönyünk megjelenése, melyet községi biránk fardadatlan ügybuzgalma és lankadatlan tevékenysége eredményének kell tekintenünk. A pangásból való kibontakozást és a cselekvés terére való kiemelkedést jelenti be lapunk mai első száma, mely most még csak szerény körülmények között, nyaraló szerkesztőgárdánk távollétében, indult meg s így az első számhoz fűzött várakozásnak nem tehetünk mindenben eleget. Közlönyünknek, mely mindannyiunknak szellemi kenyere leendő, 8-adrét alakot adtunk, hogy könnyebben kezelhető és összegyűjthető legyen, s annak idején bekötve székely véreink könyvtárát gazdagíthassa.

Községi biránknak kipróbált szerkesztőt is nyertünk, kinek már egyetemi hallgató korában folyóirata volt és főmunkatársa volt a gyulafehérvári Közművelődésnek, az aradi Délvidéknek, társszerkesztője a Mezőkövesd és Vidékének, és felelős szerkesztője a Mezőtúri Ujságnak. Az ő felelős szerkesztésében megjelenő közlönyünk megindításával községünk újja szervezése kérdésének befejező megoldását kívánta siettetni, s így székely ereinkbe új, friss erőt ömlesztve egy egészséges lüktető vérkeringésbe hozta életünket. F. évi február hó 29. én választottuk meg egyhangulag biránknak, s azóta sok jelét adta annak, hogy hálánkat és elismerésünket kiérdemelje. Indítványára 1936. ápr. 15-én nyujtottuk be kérelmünket a miniszterelnökség sajtóosztálya-

hoz egy székely lap megindítása tárgyában. Az engedélyt tartalmazó miniszterelnökségi rendeletet, mely f. évi július 6 án kelt, csak július hó utolsó napjaiban kaptuk kézhez, miután biránk is egész júliusban távol volt. Hazaérkezve községi jegyzőnkkel egüttesen azonnal intézkedett, hogy a rendelet szellemében megtegye az 1914. évi XIV. t. c. ben előirt hatósági bejelentést, és hogy megjelenesse az engedély hatályát érintő záros határidőn belül. Így jelent meg közlönyünk f. hó 10 én, hétfőn. A legközelebbi lapszámunk f. hó 20. án csütörtökön fog megjelenni, s azontúl is mindig csütörtökön, ha csak időközben valami technikai akadály nem fogja késleltetni. Csütörtöki napon pedig azért jelentjük lapunkat, hogy a szombati találkozásokra és falugyűlésekre tájékoztatól és meghívóul is szolgáljon.

Midőn megemlítjük, hogy közlönyünk első számának nyomdai költségeit az Elöljáróság néhány tagja viselte, tisztelettel kérjük a község lakosságának minden egyes tagját, hogy az előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Közlönyünk engedélyezése tárgyában nyert magas rendelet következő Magyar királyi miniszterelnökség. 4420 M.E.III. Az 1920. évi 4578 M.E. sz. rendelet 6 §-a alapján megengedem a szegedi Hargitaváralja jelképes székely községnek, hogy Szegeden „Hargitaváralja” címen, hetenkint egyszer kizárólag szépirodalmi, társadalmi és tudományos jellegű időszakai sajtóterméket jelentethessen meg. Budapest, 1936. évi július 6 án. A miniszterelnök rendeletére;

olvashatatlan aláírás. Miniszteri osztályfőnök, a sajtóosztály vezetője. A „Hargitaváralja“ jelképes székely község Előljáróságának, Szeged.

E magas rendelet kapcsán mély hálánk kifejezése mellett meleg székely szívvel kívánjuk, hogy a jó isten, vitéz jákfai dr. Gömbös Gyula miniszterelnök Ur őnagyméltóságának visszanyert egészségét megtartva, segítse és vezesse Őt sokat szenvedett hazánk javának előmozdításában!

Biránk látogatása Tihanyban

Biránk nyári szabadságát Balatonon töltve meglátogatta a tihanyi Biológiai Kutató Intézetben a székelység egyik kiváló büszkeségét, dr. Gelei József európai hírű tudós professort, községünk tb. biráját. A kiváló tudóst három kitűnő tanítványának: Gelei Gábor, Gelei Judit és Cs. Jóna Zoltán fiatal tudósok társaságában végzett nagy értékű tudományos kísérletezés közben találta. Ez uton is büszke székely örömmel és szeretettel kívánjuk, hogy Isten segedelmével minél több és minél értékesebb eredményét vívhassák ki a székely alkotó erőnek és a tudományos munkának.

Új lap. Debrecenben „Hadviseltek frontja“ címen új közgazdasági lap indult meg a múlt hónapban. Ez a hazafias célokat szolgáló lap annyiban érdekel bennünket, mert a Magyar Hadviseltek Országos Gazdaságpolitikai Pártja szervezetének Szegeden is sok székely tagja van, és a szegedi alakulatnak Hrabák István ny. százados egyik vezető exponense. A pártpolitikával nem foglalkozó szervezet programját a jövő számunkban

fogjuk ismertetni.

Lapzártakor értesültünk, hogy a Magyar Hadviseltek Országos központja a szegedi szervezet vezetésére régi tagtársát, felelős szerkesztőnket, kérte fel az alábbi levélben: Nagyságos csikszentgyörgyi Jóna János úrnak, okl. középiskolai tanár. Szeged. Pártvezetőségünk határozata értelmében ezennel megbízuk Bajtársunkat, hogy pártunk szegedi csoportját átszervezze, illetve vezesse. Felkérjük, hogy pártunk programja értelmében végezze munkáját, amelyre kérjük a magyarok Istenének áldását. Budapest, 1936 augusztus 4. Bajtársi üdvözzel: K. Bernáth Viktor ügyvezető elnök, Horváth Károly főtitkár. Mint értesülünk fel. szerkesztőnk e megbízásnak eleget fog tenni és hadviselt jegyzőnkkel, Szotyori Istvánnal, az előmunkálatokat megfogják indítani.

Adómentes emeletes ház 4x1 szoba, előszoba, konyha, kamra 1680 P. jövedelemmel eladó. Bővebb megtudható a nyomdánkban Kálvária u. 2.

Dugonics András: Magyar példabeszédek és jeles mondások gyűjteménye. Vajthó László szerkesztette Magyar irodalmi ritkaságok 9. kötete gyanánt jelent meg nemrégiben székely testvérünk, Szabó Béla ny. polg. isk. igazgató összeállításában a fenti című munka, amelyből néhány példányt községünk előljáróságának rendelkezésére bocsátott értékesítés céljából. Székely testvérünk ezen kitűnően összeállított értékes munkáját meleg székely szeretettel ajánljuk olvasóinknak, annál is inkább, mert az eredeti egyetlen kia-

dású mű ma már egészen ritkaság számba megy. Kapható szerkesztőségünkben. Ára 1 pengő.

Vidéki főmunkatársunk. Most kapjuk hírt, hogy a székelység és a fővárosi lapok hasábjairól ismert nevű székely írónk, dr. Kemenes Antal jászberényi tudós főgimnáziumi tanár beállott főmunkatársaink gárdája sorába. Örömmel jelezhetjük, hogy a közelben már gazdagítani fogja közlőnyünket értékes tudományos írásaival.

Községünk csalogánya elszáll községünkéből. Szotyori Birike, aki székely estélyeinket kedves hangjával annyiszor szórakoztatta és anynyi melegséget varázsolt községünkbe, itt hagy bennünket. Amilyen szomorúan vesszük kedvelt csalóganynunk elköltözéséről szóló hírt, épp oly örömeinkre szolgál egyuttal, mert jövendőjének biztosításának érdekében történik. Ugyanis Tolnay Andor székesfehérvári szinkerület, székely színigazgató színházához nyert, mint szubretténekesnő, szerződötést és szeptember elsején foglalja el sok reménnyel és hírnévvel kecsegtető állását. Sok sikert kívánunk elszálló kedves csalóganynunknak.

Jutalmazott pályamű. A szegedi tudományegyetemen ez évben kitűzött természettudományi pályázatra beérkezett pályaművek közül az első pályadíjat, mint a múlt évben, az idén is székely testvérünk, Cs. Jósza Zoltán absolvált fiatal tudós nyerte el: „A nephridialis apparatus onthogeneticus kialakulása, különös tekintettel a Parameciumokra” címmel. A bírálókat kinyomtatásra méltónak ítélte. Gratulálunk.

Községünk állandó otthona továbbra is Barabás Sándor székely

testvérünk Baros vendéglőjének (volt Bohn) külön helyiségében marad. Rendes összejövetel minden szombat délután 6-8-ig. De mindig ide jöjjetek, ha egymással találkozni akartok.

Székely bálunk. Többek érdeklődésére közöljük, hogy az augusztus 15-ére tervezett bálunk közbejött rendkívüli akadályok miatt maradt el. Valószínűleg szeptember hónapban tartjuk meg. Még nem határozunk.

Szegedi népköltemények. Előttünk fekszik a nemes, acélos székely akarat és az üde székely szellemi erő pompás terméke Tunyogi Csapó János reálgimn. igazgatónak és székely testvérünknek Szegedi Karcolatok c. sorozat IV. füzetében, mely reálgimnáziumának 1935—36. évi Értesítője függeléke gyanánt jelent meg. Nem akarunk e művészértékű kiadvány szépségeiben való elmélyedésünkkor tömjéni gyujtani, mikor azt feleljük az olvasókhöz írt Ajánlásában szerényen meghúzódo kérdésére, hogy: a csinnal és tartalommal telt kiadványával nemcsak gyönyörűséget szerzett nekünk, s nemcsak erősítette a magyarnép iránti szeretetünket, hanem megtöltötte székely öntudatunkat frissítő büszke bizalommal, ami a székely tetterő és kultúrérzék további virágnyílását láttandja velünk. Bizton hisszük, hogy amint az ugyszólván máról-holnapra virágzásba szökkenő iskolája Szeged kultúrtörténetének egy fejezetét fogja majdan elfoglalni, úgy a Szegedi Karcolatok eddigi és jövendő füzetei iskolatörténeti kultúreredményt fog részére jelenteni és biztosítani.

Fel. szerkesztőnk szerkesztési engedélye. Hálás örömmel jelenthetjük, hogy a nagytekintetű tankerületi

főigazgatóságunk fel. szerkesztőnknek f. évi augusztus hó 5-én 5110-1936. kir. főig. sz. a. kelt magas rendeletével engedélyt adott a „Hargitaváralja“ szerkesztésére.

Szerkesztőinkről.

Midőn közlönyünk első számát utjára bocsátjuk büszke örömmel mutatjuk be olvasóinknak szerkesztőnket.

Dr. Boga Dezső tisztiorvos régi székely író. Közlönyünk összeállítása alkalmával számos, közérdeklődésre méltán számot tartó, népszerűen megírt orvostudományi cikket és három színművet küldött be szerkesztőségünkbe. Ezt azért említjük meg, hogy dr. Boga Dezsőben nemesak tudományos, hanem szépirodalmi tekintetben is kiváló erőt van szerencsénk birni.

Dr. Fehér István a Szegedi Új Nemzedéknek jelenleg is belső munkatársa, kipróbált ujságíró, s mint ilyen főképpen társadalomtudományi cikkeivel fogja olvasóink figyelmét lekötöni és elismerését megszerezni.

Harmadik szerkesztőnk dr. Némedy Gyula, ügyvéd, a Szegedi Új Nemzedék hasábjairól is jól ismert költő és író, a Tömörkény Társaság tagja, akinek nevét első helyen kellett volna említenünk, mert mint igaz székelybarát: lapunk első mecénása. Közismert szerény egyéniségére olyannyira jellemző módon kikötötte, hogy csak munkatársi minőségben akarja székely lapunk lendületét előmozdítani, miért is utólagos jóváhagyását kell kérnünk tiszteletünk és hálánk azon megnyilvánulásáért, amellyel őt szerkesztőnknek választottuk. Megemlítjük, hogy dr. Némedy községünk és lapunk jogi ügyleteinek lebonyolítását és irányítását is szíves volt vállalni, hogy mint ilyen, — e téren is — székely

községünk és e nemes magyar város lakossága közötti meleg kapcsolatot megteremtse. Dr. Némedy Gyula székelybarátságát és a székely ügy iránt tanusított magyaros áldozatosságát jelen számunkban közölt értékesen szép verse is igazolja.

Községünk története. A Hargitaváralja jelképes székely község másfélévtizedes történetét most dolgozzuk fel. Községünk eddigi fennállása alatt tudományos, társadalmi és gazdasági programjának keresztülvitelében ez évben történt nagyobb jelentőségű mogmozdulás, midőn magas kormányzatunk vitéz imecsfalvi dr. Imecs György Óméltóságát ültette Szeged sz. kir. város főispáni székébe. Községünk ezt történelmi eseménynek tekintette, és úgy a magas kormány, mint főispánunk iránt érzett mély tiszteletének és ragaszkodásának jelképe gyanánt, vitéz imecsfalvi dr. Imecs György főispánt tb. főbírájává kiáltotta ki. A főispán úr a székelység ezen őszinte szeretnyilvánítását a tb. főbírói tisztség elfogadásával honorálta. Amikor községünket kítüntető ezen nemes gesztusáért mély hódolatunkat fejezzük ki e helyen is, kérjük, segítsen bennünket a magyar-székely összefogásban megindult országos munkában, mely egy új magyar jövőt tűzött ki célul.

Készül a székelyek történelme. A napokban felkerestük dr. Balló István drága székely testvérünket, községünk örökös tb. bíráját ujszegedi Kállay fasor 25. sz. a. lévő kicsei, de csinos, szőlőkertes bérelt villájában, ahol a könyvek, oklevelek halmazában hangyaszorgalommal kutatva irogatta össze jegyzeteit már is több vaskos kötetet kitevő adatgyűjteménye részére. Dr. Balló ugyan is már évek óta dolgozik székelytör-

ténelmi munkáján, és pedig teljesen új történelmi módszerrel. Az össze hasonlító történelmi kritika látószögétől irányítva akarja a székely történelmi igazságokat megállapítani, és e célból áttanulmányozta mindazokat a forrásmunkákat, amiket eddig a székelyekről — székelyek és nem székelyek — összeírtak, egybevetve újra az eredeti oklevelekkel. E hatalmas méretű munkálat befejezéséhez — dr. Balló szerint — még öt esztendőre van szükség. A székelység általános óhajának adunk kifejezést akkor, amikor arra kérjük drága veterán székely testvérünket, felajánlva az anyaggyűjtésben segítségünket, hogy ezt az előreláthatólag szükségelt hosszú időt mindannyjunk örömeire lehetőleg megrövidíteni igyekezzenek, hogy minél előbb elkészüljön a székelység általános figyelmé kísér és méltó elismeréssel kíván jutalmazni. A gyorsított munkateljesítéshez kívánunk kitartó erőt és egészséget, hogy munkájának gyümölcsét mielőbb megérve lássa, és sokáig élvezhesse!

Erdélyi Mihály festőművész ünneplése. A Tömörkény Társaság f. hó 6-án az ujszegedi Vigadóban ünnepi vacsorával egybekötött irodalmi estélyt tartott Erdélyi Mihály festőművész tagtársunk ünneplésére. Erdélyi Mihály ugyanis a velencei biennális nemzetközi képzőművészeti kiállításon Szegednek hírt és dicsőséget szerezve igen mély jelentőségű művészi sikert aratott a nemzetközi zsűri előtt. A művészt dr. Némegy Gyula „A giardino publicoban“ (Velencei emlék, Erdélyi Mihálynak a jánlom) c. versével köszöntötte, aki még két legújabb költői alkotását is felolvasta a hangulatos irodalmi műsor keretében, amelyből kiemelkedett dr. Lugosi Dömének, a Tömörkény Társaság elnökének: „Boldogok is le-

hettünk volna“ c. magvas novellafelolvasása. A Hargitaváralja jelképes székely község is osztozott Erdélyi Mihály ünneplésében, ugyan is felelős szerkesztőnk, ki a Tömörkény Társaságnak rendes tagja, községi jegyzőnkkel megjelenvén, a székelység örömmel kívánításának adott kifejezést.

Községünk új aljegyzője Községünk Előjárósága az alapszabályainkat módosító pótszabályok 2. pontja értelmében egyik aljegyzői állásunkat László Antal székely tagtársunkkal töltötte be, kiből egy szorgalmas székely munkaerőt nyertünk.

Falugyűlésünk Legközelebbi műsoros falugyűlésünket f. évi szeptember hó első szombatján (szept. 5.) tartjuk, mely alkalommal beszámolunk félévi működésünkről. Külön meghívót nem küldünk. Indítványok két nappal falugyűlésünk előtt a falu jegyzőjéhez írásban beküldendők.

Társközségeinkhez. A mai postával elküldöttük közlönyünk 5-10 lap-példányát, azzal, hogy községetek lakossága között elhelyezve támogatástok törekvéseinket. Hazafias üdvözléssel, a „Hargitaváralja“ szerkesztősége és kiadóhivatala

Laptulajdonos:

a Hargitaváralja jelképes székely község

Felelős kiadó:

Szotyori István

Nyomatott:

Burkus-nyomdai Müintézetben

Felelős nyomdavezető: Flach István.

Lapunk Kiadóhivatalunkon kívül ujságárusoknál és trafikokban is kapható és megrendelhető

Székelyudvarhelyi

Szilágyi Mózes

ortopéd — divat — különleges cipők készítője. Készen és rendelésre,

GIZELLA-TÉR 3.

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

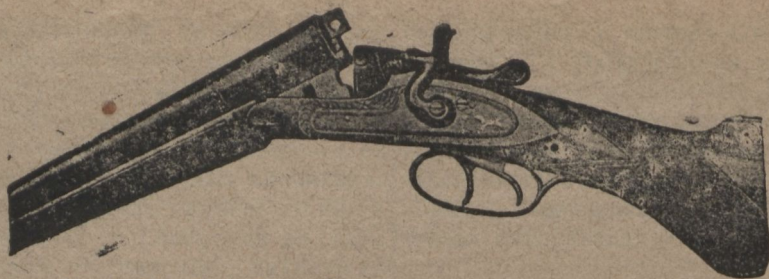
Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Leopoldo José

Legolcsóbb árak.

Legnagyobb választék.

Gyümölcs, szőlőgazdasági gépek és eszközökben. — Háztartási cikkek és lakodalmi ajándékok. — Drótkerítés anyagok, épületvasalások. — Zománcdény kapható.

Bruckner Testvérek vasáruháza **Szeged, nagyártézi melegkútnál.**

Hofherr-Schranz mezőgazdasági gépgyárak
vezérképviselte.

Csikpálfalvi születésű

Csehó Károly **sütőmester**

üzemében naponta friss sütemény
izletes házikenyér kapható Kiván-
ságra házhoz küldjük. Szeged, **Ta-
vasz u. 14.** Telefon 27-14.

Szász Lajos

uri és női divatüzletében kalapok,
fehérműek, harisnyák legolcsób-
ban beszerezhetők, Erdélyieknek,
székelyeknek árkedvezmény.

Szeged,
Széchenyi tér 8 sz.

Nátly Dezsőné **Szeged, Kigyó u. 7.**

állandóan friss hentesáru kapható
a legfinomabb minőségben.
Telefon 17-48.

Kath. Népszövetség **Szent Imre Társulata**

könyv- és papirkereskedését
Széchenyi tér 3.
alá. (Pető sorsjegyüzlet helyére)
helyezte. A társulat igazgatója
csikszentsimoni születésű
Reck Endre